

Sygn. akt II AKz 1103/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Małgorzata Niementowska

Protokolant: Ewelina Polok

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Katowicach del. do Prokuratury Regionalnej w Katowicach Jolanty Tałaj

po rozpoznaniu w sprawie L. Z.'ego

zażaleń wniesionych przez ściganego i jego obrońcę

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 22 września 2020 roku, sygn. akt IV Kop 54/20

w przedmiocie prawnej dopuszczalności wydania osoby ściganej na terytorium Ukrainy oraz przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;
2. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 września 2020 roku, sygn. akt IV Kop 54/20, Sąd Okręgowy w Gliwicach w oparciu o art. 603 § 1 i 5 k.p.k. w zw. z art. 60 umowy między Rzeczpospolitą Polską, a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzona w Kijowie dnia 24 maja 1993 r.(Dz. U. z dnia 14 września 1994 r.) oraz art. 605 § 1 k.p.k.

1. stwierdził dopuszczalność wydania obywatela Ukrainy L. Z.'ego organom Republiki Ukrainy w celu przeprowadzenia przeciwko ściganemu postępowania karnego o przestępstwo określone w art. 286 § 3 ukraińskiego kodeksu karnego w związku ze spowodowaniem wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym, w wyniku którego zmarły 2 osoby i wobec którego Sąd Rejonowy rejonu peczerskiego w Kijowie dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie nr 757/38352/1 9-K wydał postanowienie o aresztowaniu;
2. przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania ściganego zastosowanego postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 14 sierpnia 2020 roku sygn. akt IV Kop 54/20 i określił dalszy termin jego stosowania na okres kolejnych 4 miesięcy, to jest do dnia 21 stycznia 2021 roku godz. 5:45;
3. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnić osobę ściganą z ponoszenia kosztów postępowania i obciążyć nimi Skarb Państwa.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył obrońca ściganego, który zarzucił mu naruszenie przepisów:

1. art. 604 § 1 pkt 5 i 7 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 167 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 92 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 3 i 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;

2. art. 170 kodeksu postępowania karnego in gremio, poprzez zaniechanie wskazania przez Sąd I instancji w postanowieniu oddalającym wszystkie wnioski dowodowe obrony i ściganego, bez wskazania podstawy prawnej oraz wskazanie, że ścigany składając wnioski dowodowe zmierzał do polemiki ze zgromadzonym materiałem dowodnym, pomimo tego, że wnioski te zmierzały do wykazania, że sprawa ta jest ciągiem represji politycznych wobec jego osoby, a także, że nie bez powodu sprawa, która zdaniem ściganego została zakończona została przejęta do prowadzenia przez Prokuraturę Generalną, Policję Narodową i sąd parczewski w Kijowie.

3. art. 258 § 1 pkt 2 kodeksu postępowania karnego, polegającą na niewłaściwym uznaniu, iż w przedmiotowej sprawie zachodzi realna obawa ucieczki lub ukrycia się ściganego, w sytuacji gdy materiał dowodowy nie wskazuje na możliwość bezprawnego utrudniania postępowania, ścigany na w Polsce stałe miejsce pobytu, a także prowadzi działalność zarobkową w postaci spółki z o.o.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt 1 i stwierdzenie niedopuszczalności wydania L. Z.'ego organom Republiki Ukrainiejskiej w celu przeprowadzenia przeciwko ściganemu postępowania karnego oraz zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt 2 i uchylenie stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ewentualnie zastosowanie nieizolacyjnych środków zapobiegawczych.

Również L. Z. wniósł w sprawie osobiste zażalenie, w którym to kwestionuje zasadność orzeczenia sądu I instancji podnosząc tożsame zarzuty jak swój obrońca.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie ściganego i jego obrońcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Przeprowadzona w niniejszej sprawie kontrola instancyjna wykazała, że Sąd Okręgowy dokonał trafnej oceny wszystkich przesłanek koniecznych do wydania decyzji o dopuszczalności wydania obywatela ukraińskiego L. Z.'ego stronie ukraińskiej, jak również zachodzą przesłanki do dalszego stosowania wobec ściganego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do szeroko zaprezentowanej przez obrońcę argumentacji dotyczącej naruszenia art. 604 § 1 pkt 5 i 7 k.p.k. oraz art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Przede wszystkim sąd I instancji słusznie zauważył, że przeszkody egzekucyjne, w szczególności prawdopodobieństwo poddania osoby ściganej traktowaniu naruszającemu wymagania wspomnianej konwencji muszą być oceniane na gruncie konkretnej sprawy oraz w odniesieniu do tych faktów, które są znane w czasie postępowania ekstradycyjnego. Z ustaleniami tymi obrońca L. Z.'ego zresztą nie polemizuje, tym niemniej kontrowersyjna na gruncie niniejszej sprawy pozostaje dokonana przez sąd a quo ocena, czy w przypadku wydania ściganego organom wymiaru sprawiedliwości Ukrainy istnieje realne ryzyko, iż przysługujące mu podstawowe prawa człowieka zostaną naruszone. W ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest aktualnie jakichkolwiek przesłanek faktycznych i dowodowych przemawiających za słusnością argumentacji skarżących o niedopuszczalności wydania obywatela ukraińskiego z wyżej wymienionych powodów.

Jak bowiem już wcześniej wskazano ustalenia, że zachodzi uzasadniona obawa, iż w państwie żądającym wydania może dojść do naruszenia wolności i praw osoby wydanej nie mogą opierać się na ogólnym przeświadczeniu o naruszaniu praw człowieka w danym państwie, a muszą wynikać z konkretnych dowodów o tym świadczących. Oczywiście krytyczne informacje dotyczące funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości państwa wzywającego muszą być wzięte pod uwagę w czasie procedowania w przedmiocie stwierdzenia dopuszczalności wydania konkretnej osoby ściganej, jednakże nie jest to okoliczność mogąca per se doprowadzić do odstępstwa od zasady dobrej wiary i wzajemności między państwami zawierającymi umowę ekstradycyjną. Na gruncie niniejszej sprawy istotne znaczenie ma bowiem zarzut pod jakim stoi L. Z.. Główny Wydział Śledczy Narodowej Policji Ukrainy prowadzi postępowanie

przygotowawcze w sprawie karnej No. 1201609000000236 przeciwko ściganemu, które to postępowanie zostało dnia 22 listopada 2016 roku wpisane do Jednolitego Rejestru Postępowań Przygotowawczych i zakwalifikowane z art. 286 ust. 3 Ukraińskiego Kodeksu Karnego. Zgodnie z informacjami przekazanymi stronie polskiej przez organy wymiaru sprawiedliwości Republiki Ukrainy przedmiotem tegoż postępowania przygotowawczego jest zdarzenie drogowe podczas którego śmierć miały ponieść dwie osoby, a sam ścigany w żaden sposób nie kwestionował, że do takiego zdarzenia doszło. Analizując akta sprawy nie sposób jest podzielić argumentacji zaprezentowanej przez skarżących, a mającej w ich ocenie przemawiać za tym, iż niniejsze postępowanie ma być przejawem prześladowania L. Z.'ego z przyczyn politycznych. Jednocześnie skarżący nie wyjaśnili, w jaki sposób wydanie przez Sąd Rejonowy rejonu peczerskiego w Kijowie decyzji w przedmiocie stosowania wobec ściganego „środka prewencyjnego” miałoby świadczyć o „dyspozycyjności” tegoż sądu wobec władzy wykonawczej Ukrainy.

Przechodząc natomiast do podniesionych przez obrońcę raportów Amnesty International dotyczących Ukrainy oraz raportów ONZ to zauważyć trzeba, że w sposób ogólny opisują one nadużycia wymiaru sprawiedliwości na Ukrainie i niezasadnym byłoby przyjęcie, iż występowanie różnego rodzaju nieprawidłowości w ukraińskim wymiarze sprawiedliwości może mieć bezpośrednie przełożenie na przyjęcie, że L. Z.'emu nie zostaną zapewnione standardy rzetelnego procesu, w tym, że będzie on traktowany w sposób naruszający postanowienia Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka.

Odnosząc się natomiast do zarzutów, w kwestii dalszego przedłużenia wobec ściganego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania to w pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że celem stosowania tzw. aresztu ekstradycyjnego określonego w art. 605 k.p.k. jest zapewnienie możliwości szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania ekstradycyjnego przed organami polskimi oraz skuteczne wydanie osoby ściganej lub skazanej państwu obcemu (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 13 maja 2009 roku, sygn. akt II AKz 267/09, KZS 2009/9, poz. 95). Ponadto podkreślić trzeba, że to strona wezwana jest zobowiązana do podjęcia niezbędnych działań, które zapobiegają wpływaniu przez ściganego na procedurę przekazania do państwa wzywającego. Tymczasem wbrew twierdzeniom skarżących, w niniejszej sprawie występują obawy uzasadniające dalsze stosowanie wobec L. Z.'ego najbardziej dolegliwego ze wszystkich środków zapobiegawczych. Co prawda sam fakt braku zameldowania na terytorium Polski nie przemawia jeszcze za tym, iż zachodzi ryzyko ucieczki bądź ukrywania się ściganego, jednakże z akt sprawy wynika, że jest on osobą mobilną, która stosunkowo łatwo zmienia miejsca pobytu na nowe, gdzie szybko się adaptuje. W tym stanie rzeczy ścigany mógłby w razie odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania ukrywać się przed organami wymiaru sprawiedliwości i uniemożliwić swoje przekazanie. Jednocześnie, z uwagi na wymiar grożącej L. Z.'emu kary na Ukrainie, aktualne jest domniemanie, że mógłby on podejmować działania zmierzające do uniknięcia odpowiedzialności i tym samym utrudniać postępowanie. Dlatego też w ocenie sądu odwoławczego, zaskarżone rozstrzygnięcie w przedmiocie przedłużenia najsurowszego środka zapobiegawczego wobec ściganego było prawidłowe.

W konkluzji uznać trzeba, że Sąd Okręgowy oceniając zgromadzone w sprawie dowody zgodnie z regułami art. 7 k.p.k. oraz dokonując trafnej wykładni obowiązujących przepisów, słusznie stwierdził dopuszczalność wydania L. Z.'ego organom państwa ukraińskiego. Jednocześnie analizując akta sprawy pod kątem podniesionych przez skarżących zarzutów, sąd odwoławczy nie powziął przeświadczenia, że materiał dowodowy wymaga uzupełnienia i poszerzenia o wskazane przez nich dane, gdyż w aktualnym stanie sprawy brak jest uzasadnionych wątpliwości, co do naruszenia standardów rzetelnego procesu w postępowaniu prowadzonym przez organy wymiaru sprawiedliwości Ukrainy przeciwko L. Z.'emu. Ponadto nie sposób jest stwierdzić, iż na posiedzeniu przed sądem I instancji naruszone zostało przysługujące ściganemu prawo do obrony, albowiem nie zgłaszał on żadnych zastrzeżeń co do tego, że nie rozumie kierowanych do słów, a co więcej logicznie i jasno odpowiadał na zadawane mu przez sąd pytania.

Mając to wszystko na uwadze, jak też nie dopatrując się we wniesionym środku odwoławczym argumentów mogących wpłynąć na zmianę zaskarżonego postanowienia, Sąd Apelacyjny orzekł jak na wstępie.

ZARZĄDZENIE

1. odpis postanowienia po przetłumaczeniu na język ukraiński doręczyć ściganemu,
2. zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 10 listopada 2020 roku.